

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ неперервної освіти
« 22 » червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування»

Освітня програма _____ «Публічне управління та адміністрування»

ННІ _____ неперервної освіти

Розробник: доцент кафедри фінансів, к.е.н., доцент Олійник Л.А.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Управління публічними фінансами»

Дисципліна «Управління публічними фінансами» спрямована на формування у здобувачів фахових знань і практичних навичок у сфері планування, розподілу, використання та контролю публічних фінансів. Вивчаються особливості функціонування бюджетної системи, податково-бюджетної політики, міжбюджетних відносин, державного і місцевого фінансування, а також інструменти забезпечення фінансової прозорості та підзвітності. Особлива увага приділяється сучасним підходам до ефективного управління фінансовими ресурсами держави в умовах сталого розвитку та євроінтеграційних процесів. Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні у слухачів теоретичних знань та набутті практичних навичок щодо управління публічними фінансами як складової системи регулювання соціально-економічного розвитку країни та адміністративно-територіальних одиниць.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	D2 «Публічне управління та адміністрування»	
Освітньо-професійна програма	Публічне управління та адміністрування	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	—	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної, заочної та дистанційної (за наявності) форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	105 год.	136 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Управління публічними фінансами” є набуття здобувачами загальних та фахових компетентностей щодо використання методів та інструментарію управління публічними фінансами. Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні у слухачів теоретичних знань та набутті практичних навичок щодо управління публічними фінансами як складової системи регулювання соціально-економічного розвитку країни та адміністративно-територіальних одиниць.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Управління публічними фінансами»: -

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК 07. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК 08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

ПРН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:
повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Теоретичні засади управління публічними фінансами														
Тема 1. Теоретичні засади функціонування публічних фінансів	1-2	19	2	2	-	-	55	18	1	-	-	-	64	
Тема 2. Нормативно-правове регулювання управління публічними фінансами	3-4	21	2	4	-	-		18	1	-	-	-		
Тема 3. Публічні доходи і видатки	5-6	19	2	4	-	-		17	1	-	-	-		
Тема 4. Система управління публічними фінансами	7-8	18	2	4	-	-		17	1	2	-	-		
Разом за змістовим модулем 1	77		8	14	-	-	55	70	4	2	-	-	64	
Модуль 2. Формування доходів публічних фінансів, інструменти електронної демократії														
Тема 5. Державний бюджет України	9-10	18	2	4	-	-	50	20	1	1	-	-	72	
Тема 6. Фінанси місцевих органів влади	11-12	20	2	4	-	-		20	1	1	-	-		
Тема 7. Бюджетна децентралізація в Україні	13-14	18	2	4	-	-		20	1	1	-	-		
Тема 8. Участь громадськості в бюджетному процесі	15	17	1	4				20	1	1				
Разом за змістовим модулем 2	73		7	16	-	-	50	80	4	4	-	-	72	
Усього годин	150		15	30	-	-	105	120	8	6	-	-	136	

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади функціонування публічних фінансів	2
2	Нормативно-правове регулювання управління публічними фінансами	2
3	Публічні доходи і видатки	2
4	Система управління публічними фінансами	2
5	Державний бюджет України	2
6	Фінанси місцевих органів влади	2
7	Бюджетна децентралізація в Україні	2
8	Участь громадськості в бюджетному процесі	1

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади функціонування публічних фінансів	2
2	Нормативно-правове регулювання управління публічними фінансами	4
3	Публічні доходи і видатки	4
4	Система управління публічними фінансами	4
5	Державний бюджет України	4
6	Фінанси місцевих органів влади	4
7	Бюджетна децентралізація в Україні	4
8	Участь громадськості в бюджетному процесі	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1. Теоретичні засади управління публічними фінансами	55
2	Самостійна робота 2. Формування доходів публічних фінансів, інструменти електронної демократії	50

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферати;
- захист практичних робіт;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні засади управління публічними фінансами		
Пр.р 1. Теоретичні засади функціонування публічних фінансів.	ПРН 1, 6. У тому числі знати: - сутність, принципи та функції публічних фінансів; - основні ланки сучасної системи публічних фінансів України; - функції та повноваження органів влади щодо формування та реалізації заходів фінансової політики держави; - нормативно-правову базу управління публічними фінансами в Україні; - сутність, джерела формування, методи мобілізації публічних доходів; - сутність і призначення публічних видатків; - об'єкт і суб'єкт управління публічними фінансами; - функції, завдання та повноваження центральних та місцевих фінансових органів у системі управління публічними фінансами; - фінансові органи та інститути у забезпеченні формування та реалізації бюджетно-податкової політики; - систему прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку; - методологічні засади розвитку бюджетного планування та прогнозування. - систему контролю за дотриманням бюджетного законодавства. Вміти: розробляти прогнозні і програмні документи економічного і соціального розвитку області, району, міста; застосовувати показники кількісної та якісної оцінки ефективності використання бюджетних коштів.	15
Пр.р 2. Нормативно-правове регулювання управління публічними фінансами.		15
Пр.р 3. Публічні доходи і видатки.		15
Пр.р 4. Система управління публічними фінансами		15
Самостійна робота 1. Теоретичні засади управління публічними фінансами		10
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100

Модуль 2. Формування доходів публічних фінансів, інструменти електронної демократії		
Пр.р 5. Державний бюджет України	ПРН 6, 7. У тому числі знати: - структуру доходів Державного бюджету України; - видатки, що здійснюються з Державного бюджету України; - причини виникнення, види та шляхи оптимізації бюджетного дефіциту; - бюджетний процес. Вміти: обґрунтовувати заходи щодо зменшення ризиків публічних фінансів на основі аналізу бюджетних доходів, видатків, бюджетного дефіциту. Знати: систему формування доходів та планування видатків місцевих бюджетів.	15
Пр.р 6. Фінанси місцевих органів влади		15
Пр.р 7. Бюджетна децентралізація в Україні		15
Пр.р 8. Участь громадськості в бюджетному процесі		15
Самостійна робота 2. Формування доходів публічних фінансів, інструменти електронної демократії		10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(100 + 100)/2 * 0,7 \leq 70$ балів	
Екзамен	$10+10+10 \leq 30$ балів	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота (70)} + \text{екзамен (30)}) \leq 100$ балів	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Курс в системі elearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4492>
2. Негода Ю.В., Олійник Л.А. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Публічні фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Корпоративні фінанси» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», К.: «Компринт», 2024. 30 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

3. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
4. Бюджетна система: тенденції розвитку https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-08-budget_book.pdf
5. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
6. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання: монографія. Київ, 2020. 440 с.
7. Миськів Г. Бюджетна система: теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях): навчальний посібник. Львів: Растр-7, 2020. 272 с.
8. Олійник Л.А., Негода Ю.В. Місцеві фінанси: навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт», 2022. 390 с.
9. Сидорович М. Муніципальні фінанси: навчальний посібник. Київ: НаУКМА, 2021. 68 с.
10. Титарчук І.М., Негода Ю.В. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2018. 312 с.
11. Abuselidze, G., Bilyak, Y., Oliinyk, L., Nehoda, Y. (2024). The Impact of Public Debt on Fiscal Sustainability During and After a Pandemic. In: Mansour, N., Bujosa Vadell, L.M. (eds) Artificial Intelligence, Digitalization and Regulation. Contributions to Management Science. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-67531-7_25
12. Електронна бібліотека НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
13. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
14. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
15. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
16. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
17. Офіційний веб-портал Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>
18. Офіційний веб-портал Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/index>.
19. Офіційний веб-портал Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://mindev.gov.ua/>
20. Офіційний веб-портал Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
21. Офіційний веб-портал Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
22. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>

23. Податковий кодекс України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
24. Про бюджетну класифікацію : Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>
25. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
26. Open budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/budget-literacy/budget-system/structure>
27. Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/uk>